

Zápis ze schůzky k závěrům z EU Konference mládeže (Ghent, 2.-5. března 2024)

26.4.2024

EU Delegáti: Radovan Blahut, Zita Krotká, Selma Kaymakci

ČRDM: Zuzana Wildová

MŠMT: Jana Ticháčková, Daniel Hájek, Zdeňka Mašková, Šárka Doležalová

Belgické předsednictví v Radě EU poprvé v historii zajistilo, že doporučení formulované mladými delegáty v rámci EU Konference mládeže byla poprvé součástí předsednického dokumentu. Konkrétní návrhy na opatření jsou pak přílohou.

Doporučení, která jsou součástí předsednického dokumentu zní:

a) Better support young people experiencing poverty and financial exclusion to transition to financial independence and security by taking steps to promote affordable housing, increasing access to quality work and employment, addressing mobility barriers, and ensuring young people's financial literacy.

b) Ensure young people's access to affordable, youth-friendly and personalised quality health care and mental health support systems. Additionally, create safe and open environments for young people to speak freely and learn about health and mental well-being.

c) Promote and invest in education and youth work in order to: make learning environments more accessible and inclusive for young people with fewer opportunities; tailor to young people needs; increase collaborations between formal education, non-formal education and informal learning and across other sectors.

d) Increase funding, capacity building and other support for educators to be engaged in lifelong learning on: inclusion of young people with fewer opportunities; capitalising on diversity of young people; creating safe spaces for sharing and learning with and by young people from different backgrounds; and youth-centred personalised teaching and learning approaches.

e) Improve the capacity of people working with and for youth to effectively disseminate youth-friendly information in order to make information about rights and opportunities accessible. Additionally, strengthen media and information literacy of youth to recognise trustworthy information and safe information navigation.

f) Put in place policies to dismantle systematic discrimination, unconscious bias, hostile attitudes and to encourage continuous learning about all kinds of diversities as well as unlearning prejudices. Such policies should be co-developed with young people with relevant lived experiences in all fields.

Mladí delegáti do EU prezentovali zástupcům MŠMT závěry z Konference mládeže, které považují za prioritní a relevantní pro Českou republiku. Zástupci odboru pro mládež využili tyto vstupy jako jeden z podkladů pro připravovanou koncepci mládeže.

Radovan Blahut

- 1.1 Research about boosting mobility for young people in border regions
  - V rámci odstraňování bariér participace mladých lidí je třeba proplácet cestovné spojené s účastí mladých lidí na různých akcích, kde participují. Zejména s ohledem na regiony, které jsou vzdálenější Praze (např. Karviná).
  - Zaručit participaci opravdu všech mladých lidí
- 3.2 Establishing legal frameworks for nationwide and inclusive regional student representative bodies
  - Zapojení všech mladých lidí – existují například parlamenty na školách, ale bylo by dobré jasněji ukotvit formu a pravomoci

- Další možností je vytvořit ombudsmana pro mládež (dětský ombudsman může být nominovaný až od věku 35 let, ombudsman pro mládež by měl fungovat jako zvláštní funkce, protože existuje široká škála témat)
- 3.4 *Joint educational initiatives with school students of diverse backgrounds*
  - Projekty na bourání "sociálních bublin".

Jako příklad dobré praxe tzv. peer to peer spolupráce může sloužit nová iniciativa mladých delegátů do EU, která se jmenuje "EU a Ty". Hlavní cíl je šířit do škol povědomí o EU a příležitostech pro mladé lidi. Snaží se navštěvovat různé typy škol (gymnázia, střední odborné školy, odborná učiliště) a tomu přizpůsobují množství prezentovaných informací o EU, přičemž základem je vždy prezentace příležitostí. V současné době již prošli školení další mladí lidé, kteří také budou chodit do škol s prezentacemi. Zapojeno je celkem 30 lidí a školitelů je 17. Kladou důraz na apolitičnost prezentací.

MŠMT nabízí šířit povědomí o iniciativě mezi kontakt list tvořený žadateli o členství v Panelu mládeže, kteří nebyli vybráni, ale přejí si být dále informováni o dalších příležitostech k participaci.

- 6.4. *Guaranteeing equal rights: Spreading proper Youth Test at all levels.*
  - Toto je priorita všech tří delegátů
  - Pro zamezení tokenismu, zkoumat, jak byli mladí lidé zapojeni, jestli mělo dobrý dopad nějaké rozhodnutí na mladé lidi

Následovala informace ze strany MŠMT ohledně praxe v oblasti mainstreamingu mládeže a tzv. Youth test. V současné době jsou v tomto tématu pokročilé 4 státy: Německo, Belgie – vlámská část, Rakousko, Francie. Aby mohl fungovat Youth test, tedy testování dopadu různých politik na mládež, je třeba nejdříve zavést do praxe tzv. Youth Perspective, nebo Youth Mainstreaming, tedy postupně naučit a poskytnout nástroje ministerstvům, aby vůbec začaly uvažovat o perspektivě mládeže při tvorbě různých politik.

Česká republika musí nejdříve zpracovat na rozšíření tohoto mainstreamingu mládeže. Bez toho bude velmi silný odpor ze strany ministerstev Youth test zavádět, jelikož by se ukázalo, že o perspektivě mládeže vůbec neuvažují. Je potřeba postupovat krok za krokem. Příkladem pro ostatní ministerstva může sloužit i Panel mládeže založený na MŠMT.

Selma Kaymakci také doplnila, že se účastnila schůzky s náměstkyní pro digitalizaci z různých ministerstev a je možné, že bude vznikat i neformální panel mládeže pro oblast digitalizace. Je třeba dát pozor na složení takového panelu, aby nereprezentoval pouze jednu úzkou skupinu mládeže.

Zita Krotká

Duševní zdraví a wellbeing (na EU konferenci mládeže bylo téma duševního zdraví řešeno společně s tématem fyzického zdraví, což mladá delegátka považuje za chybu)

- 2.1 *Access to a psychologist in every school*
  - Špatná zkušenost mladých se školními psychology – nemají k nim důvěru a nechtějí se na ně obracet o pomoc, bylo by proto vhodné zpracovat na metodice pro školní psychology, jak pozitivně a důvěryhodně působit na studenty (není ověřeno, zda taková metodika funguje nebo ne)

Diskuze: Za školní psychology je odpovědný především ředitel školy, funkce psychologa není povinná. Funkce dalších podpůrných profesí ve škole (metodik prevence, sociální pedagog, výchovný poradce apod.) je často spojena s funkcí učitele, což nefunguje dobře. Není možné řešit duševní zdraví mladých lidí primárně přes školní prostředí. Do škol se totiž nedaří najímat psychology, kterých je obecně velký nedostatek.

Je možné oslovit ke spolupráci Zmocněnce MŠMT pro wellbeing dětí, Ferdinanda Hrdličku.

Selma Kaymakci

- *6.6. Preventing prejudice through acceptance minority groups and educating about self-reflection*
  - jde zejména o inkluzivní youth-friendly komunikaci (I ze strany ministerstev)
  -
- *5.3. Campaign for quality information and media literacy to empower youth*
  - propojování formálního a neformálního vzdělávání – dostat víc informací k mladým lidem
  - kritické myšlení – jít aktivně proti předsudkům, sebereflexe

Diskuze: Je třeba sebereflexe i ze strany mladých lidí při prosazování jejich zájmů. Nemohou být vnímání jako privilegovaná skupina, ale prosazovat své zájmy v kontextu celé společnosti, v opačném případě může dojít k zablokování řešení. Při tvorbě politik je třeba zohledňovat specifické potřeby všech věkových skupin a zejména ohrožených skupin. Je třeba učit se vzájemnému dialogu.